
OBSAH

Seznam použitých zkratk	15
Předmluva k prvnímu vydání	17
Předmluva k druhému vydání	20
Předmluva ke třetímu vydání	21
Předmluva ke čtvrtému vydání	22
Předmluva k pátému vydání	23
DÍL PRVNÍ OBECNÁ ČÁST	25
Hlava první: Pojem práva	27
§ 1 Právo objektivní a právo subjektivní	27
§ 2 Právo hmotné a právo procesní	28
§ 3 Funkce práva ve společnosti	31
§ 4 Problém úplnosti práva	33
Hlava druhá: Filozofická koncepce práva	35
§ 1 Obecný výklad	35
§ 2 Teorie občanského práva	36
Hlava třetí: Třídění práva	40
§ 1 Třídící kritéria	40
§ 2 Právo veřejné a soukromé	41
§ 3 Jednotlivá odvětví práva veřejného a práva soukromého	43
Hlava čtvrtá: Právo soukromé	46
§ 1 Základní zásady soukromého práva	46
§ 2 Struktura soukromého práva	49
§ 3 Občanské právo hmotné jako obecné soukromé právo	51

§ 4 Občanské právo procesní	54
A. Vztah občanského práva hmotného a občanského práva procesního	55
B. Základní druhy civilního procesu	55
C. Zvláštní druhy řízení	56
D. Alternativní způsoby řešení sporů	57
I. Rozhodčí (arbitrážní) řízení	57
E. Řízení vykonávací (exekuční)	58
Hlava pátá: Historický vývoj občanského práva	59
§ 1 Občanské právo v Československé republice do roku 1950	59
§ 2 Občanské právo v období od roku 1950 do roku 1989	61
§ 3 Občanské právo po roce 1989	63
§ 4 Příprava rekodifikace soukromého práva	65
Hlava šestá: Srovnávací občanskoprávní věda (občanskoprávní komparatistika)	69
§ 1 Obecný výklad	69
§ 2 Velké právní systémy (typy právní kultury)	70
A. Systém kontinentální	71
B. Systém angloamerický	78
I. Charakter angloamerického systému práva	78
II. Prameny práva	79
C. Systém islámský	82
Hlava sedmá: Evropské soukromé právo	83
§ 1 Evropské soukromé právo	83
A. Pojem	83
B. Geneze	85
C. Evropské komunitární právo jako dosažený stupeň harmonizace soukromého práva	87
D. Principy evropského soukromého práva (evropské soukromoprávní „softlaw“)	89
Hlava osmá: Prameny občanského práva	94
§ 1 Pojem a jejich klasifikace	94

§ 2 Ústava	95
§ 3 Mezinárodní smlouva jako pramen občanského práva	97
§ 4 Občanský zákoník	98
§ 5 Ostatní prameny občanského práva	100
§ 6 Výlučnost občanského práva psaného	101
A. Obecný výklad	101
B. Rozhodnutí soudů (judikatura)	102
C. Obyčej	103
D. Dobré mravy; zásady poctivého obchodního styku	104
E. Odborná literatura (doktrína)	104
Hlava devátá: Normy a instituce občanského práva	106
§ 1 Právní normy a právní instituce	106
§ 2 Logická struktura právní normy	107
§ 3 Právní normy kogentní a dispozitivní	108
§ 4 Působnost právních norem	111
§ 5 Používání (aplikace) a výklad (interpretace) právních norem	112
Hlava desátá: Právní skutečnosti	116
§ 1 Pojem a druhy	116
§ 2 Úkony	117
A. Pojem a druhy	117
B. Právní úkony	118
I. Pojmové znaky	118
II. Druhy právních úkonů	123
III. Smlouva	126
IV. Náležitosti právních úkonů	130
V. Obsah právních úkonů	137
VI. Výklad právních úkonů	139
VII. Zdánlivé právní úkony (non negotia)	140
VIII. Neplatné právní úkony (negotia nulla)	140
IX. Odporovatelnost právních úkonů	143
C. Protiprávní úkony a protiprávní stavy	144

§ 3 Jiné právní skutečnosti	145
A. Vytvoření věci a nehmotných statků	145
B. Konstitutivní rozhodnutí státního orgánu	146
C. Události	147
I. Pojem	147
II. Význam času	147
III. Pravidla počítání času	149
§ 4 Komplexní právní skutečnosti	151
§ 5 Právní domněnky a fikce	152
Hlava jedenáctá: Občanskoprávní vztahy	154
§ 1 Pojem	154
§ 2 Druhy	156
§ 3 Vznik	158
§ 4 Prvky (složky)	159
Hlava dvanáctá: Subjekty občanskoprávních vztahů	160
§ 1 Právní způsobilost	160
§ 2 Osoby fyzické	161
A. Právní způsobilost fyzických osob	161
I. Způsobilost k právům a povinnostem	161
II. Způsobilost k právním úkonům	163
III. Způsobilost k zaviněným protiprávním úkonům (deliktní způsobilost)	167
B. Osoby blízké, příbuzenství, osvojení, manželství, registrované partnerství, rozvod, švagrovství, domácnost	168
§ 3 Osoby právnické	172
A. Pojem	172
B. Druhy	178
C. Identifikační znaky	188
D. Vznik	190
E. Právní způsobilost	191
F. Zánik	193
§ 4 Stát	195

Hlava třináctá: Ochrana osobnosti fyzické osoby	199
§ 1 Právní úprava ochrany osobnosti fyzické osoby	199
§ 2 Obsah nároků na ochranu osobnostních práv	206
§ 3 Prostředky ochrany osobnostních práv	209
§ 4 Aktivní legitimace k uplatnění ochrany osobnostních práv; pasivní legitimace	211
§ 5 Omezení všeobecných osobnostních práv	212
§ 6 Ochrana poskytovaná právníckým osobám	214
Hlava čtrnáctá: Zastoupení	215
§ 1 Pojem a druhy	215
A. Zastoupení přímé a nepřímé	215
B. Plná moc	216
§ 2 Obecná ustanovení o zastoupení	217
A. Zákonné zastoupení	218
B. Smluvní zastoupení	220
C. Prokura	222
Hlava patnáctá: Obsah občanskoprávních vztahů	224
§ 1 Subjektivní práva	224
A. Pojem	224
B. Třídění	225
C. Výkon	227
D. Ochrana	229
I. Právo na ochranu obecně	229
II. Ochrana soudní	230
III. Ochrana poskytovaná jinými orgány	231
IV. Svépomoc	233
§ 2 Subjektivní povinnost	234
A. Pojem	234
B. Druhy	234
§ 3 Občanskoprávní odpovědnost (obecně)	235
A. Pojem občanskoprávní odpovědnosti	235
B. Funkce	236

C. Vznik	237
D. Druhy	237
Hlava šestnáctá: Předmět občanskoprávních vztahů	238
§ 1 Obecný výklad	238
§ 2 Věci	238
A. Pojem	238
B. Věc v právním smyslu	239
C. Třídění	242
D. Věc hlavní a její příslušenství	244
E. Součást věci	246
§ 3 Byty a nebytové prostory	247
§ 4 Cenné papíry	248
§ 5 Právo a povinnost	249
§ 6 Jiné majetkové hodnoty	250
§ 7 Nemajetkové hodnoty	250
Hlava sedmnáctá: Promlčení, prekluze, vydržení.	252
§ 1 Promlčení	252
A. Pojem	252
B. Předmět	254
C. Promlčecí doba	255
I. Délka promlčecí doby	255
II. Počátek promlčecí doby	257
III. Běh promlčecí doby	259
IV. Právní povaha promlčecí doby	261
§ 2 Prekluze	261
§ 3 Vydržení	262
Z literatury k dílu prvnímu: Obecná část	263
DÍL DRUHÝ VĚCNÁ PRÁVA	269
Hlava osmnáctá: Věcná práva	271
§ 1 Pojem	271

§ 2 Obecná charakteristika věcných práv a jejich odlišení od práv závazkových	272
§ 3 Předmět věcných práv	274
§ 4 Třídění věcných práv	277
§ 5 Úprava věcných práv v občanském zákonu	277
Hlava devatenáctá: Vlastnické právo	278
§ 1 Právo nabývat vlastnictví	278
§ 2 Vlastnictví a vlastnické právo	279
A. Obecný výklad	279
B. Analytické vymezení vlastnictví	281
C. Trvalost vlastnictví	282
D. Teorie právního panství	282
E. Teorie neomezenosti vlastnictví	283
F. Elasticita vlastnického práva	283
G. Specifický znak vlastnického práva	284
§ 3 Výkon vlastnického práva	285
A. Výkon vlastnického práva	285
B. Zneužití vlastnického práva	286
§ 4 Omezení vlastnického práva	287
A. Pojem a povaha omezení	287
B. Vlastnictví zavazuje	287
C. Jednotlivá omezení vlastnického práva	289
I. Omezení ze zákona	289
II. Omezení úředním výrokem	295
III. Omezení právním úkonem vlastníka	296
IV. Omezení povinností něco konat	297
§ 5 Obsah vlastnického práva	297
A. Obecný výklad	297
B. Oprávnění věc držet	297
C. Oprávnění věc užívat	298
D. Oprávnění věc požívat	298
E. Oprávnění s věcí nakládat (disponovat)	299
F. Oprávnění vzepřít se neoprávněnému zásahu	300
G. Omezení jednotlivých oprávnění vlastníka	300

§ 6 Držba	301
A. Obecný výklad	301
B. Držba věci	301
C. Společná držba	306
D. Držba práva	306
§ 7 Detence	307
§ 8 Nabytí vlastnického práva	307
A. Pojem a způsoby nabytí vlastnického práva	307
B. Jednotlivé způsoby nabytí vlastnického práva	309
I. Nabytí smlouvou	309
II. Vyrážení	314
III. Vytvoření, zhotovení věci (výroba)	315
IV. Zpracování	315
V. Přírůstek	316
VI. Nabytí vlastnictví k věci ztracené, opuštěné a skryté	317
VII. Nabytí ze zákona	320
VIII. Nabytí rozhodnutím státního orgánu	321
§ 9 Ochrana vlastnického práva, držby a detence	321
A. Ochrana vlastnického práva	321
B. Ochrana držby	326
C. Ochrana detence	327
§ 10 Podílové spoluvlastnictví	327
A. Obecný výklad	327
B. Pojem	327
C. Vznik	328
D. Velikost podílů	328
E. Obsah	329
F. Zánik, zrušení a vypořádání	333
§ 11 Společné jmění manželů	336
A. Pojem a funkce	337
B. Vznik	337
C. Předmět	338
I. Majetek (aktiva)	339
II. Závazky (pasiva)	340
III. Výlučný majetek	342
D. Obsah	343

E. Společné jmění a podnikání	345
F. Modifikace společného jmění manželů.	346
I. Smluvní modifikace	346
II. Modifikace soudním rozhodnutím	349
G. Předmanželská (rodinná) smlouva	350
H. Zánik a vypořádání	350
I. Zánik	350
II. Vypořádání	351
CH. Zánik a vypořádání společného jmění manželů podle insolvenčního zákona	358
§ 12 Vlastnictví bytů a nebytových prostor	361
A. Obecný výklad	361
B. Předmět právní úpravy	361
C. Vztah k občanskému zákoníku a dalším právním předpisům. . .	362
D. Vznik spoluvlastnictví budovy a vlastnictví jednotky	363
I. Prohlášení vlastníka domu	364
E. Společenství vlastníků jednotek	365
I. Orgány společenství	366
F. Obsah vlastnického práva	366
G. Výstavba domu	368
H. Práva k pozemku.	369
CH. Převody jednotek bytových družstev	371
I. Zánik vlastnictví bytového družstva.	373
§ 13 Vlastnické právo ke stavbě a pozemku; neoprávněná stavba; exkurz o právu stavby	373
A. Vlastnické právo ke stavbě a pozemku.	373
B. Neoprávněná stavba	375
C. Exkurz o právu stavby	377
Hlava dvacátá: Vlastnické právo státu a jeho majetek	379
A. Obecný výklad	379
B. Příslušnost k hospodaření s majetkem státu	381
C. Nabývání majetku státem	381
D. Povinnosti při hospodaření s majetkem státu	382
E. Nakládání (dispozice) s hmotným majetkem státu.	383
F. Pohledávky státu.	385
G. Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových.	386

Hlava dvacátá první: Věcná práva k cizí věci	388
§ 1 Zástavní právo	388
A. Pojem	388
B. Funkce	389
C. Platná právní úprava	390
D. Vznik	391
E. Zástavní právo vespolečné (simultánní)	401
F. Práva a povinnosti ze zástavního práva	402
I. Před splatností pohledávky	402
II. Po splatnosti pohledávky	403
G. Zánik	406
§ 2 Věcná břemena	408
A. Pojem a funkce	408
B. Obsah	409
C. Vznik	412
D. Zánik	416
§ 3 Právo zadržovací	418
A. Platná právní úprava	418
B. Pojem a funkce	419
C. Vznik	419
D. Obsah	420
E. Zánik	420
Hlava dvacátá druhá: Katastr nemovitostí	422
§ 1 Pojem katastru	422
§ 2 Předmět	425
§ 3 Obsah	428
§ 4 Druhy zápisů	430
§ 5 Zásady ovládací zápisy do katastru nemovitostí	434
A. Zásada formální publicity	434
B. Zásada priority	435
C. Zásada intabulační	436
D. Zásada dispoziční (žádost o vklad)	436
E. Zásada legality	437
F. Zásada materiální publicity	441
Z literatury k dílu druhému: Věcná práva	443
Rejstřík	446